

Chronický stres, psychická nepohoda a deprese zvyšují četnost infekčních, autoimunitních, ale i maligních nemocí

Zdeněk Adam¹, Zdeněk Král¹, Jeroným Klimeš², Zdeněk Boleloucký³, Luděk Pour¹

¹Interní hematologická a onkologická klinika LF MU a FN Brno, pracoviště Bohunice

²Soukromá psychologická ambulance – PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D., Praha 9 – Újezd nad Lesy

³Oddělení psychiatrie a psychoterapie Svitavské nemocnice, Svitavy

Chronický stres, případně i deprese ovlivňuje zdraví člověka ve všech jeho aspektech fungování. Chronický stres anebo deprese snižuje funkčnost imunitní obrany. V tomto přehledu přinášíme přehled laboratorních a klinických studií, jejichž cílem bylo vyhodnotit vliv stresu na vznik maligních chorob, a dále na vznik infekčních a autoimunitních chorob. Velmi četné laboratorní experimenty prokázaly, že chronický psychický stres se podílí na vzniku nádorů a má potenciál urychlovat růst nádorů. Mnoho klinických studií prokázalo, že chronický psychický stres zvyšuje počet nádorových onemocnění (morbidity) i počet úmrtí na ně (mortalitu). Pokud již nádorová choroba vznikla, tak jeden z prognostických ukazatelů je rodinný status. Osoby ovdovělé či rozvedené mají kratší celkové i tumor specifické přežití než osoby žijící v partnerském vztahu. Mnoho studií tak analyzovalo vliv chronického stresu, psychické nepohody a případně deprese na vznik virových a bakteriálních infekcí. Většina těchto studií potvrdila vyšší incidenci běžných virových infekcí a bakteriálních infekcí u osob vystavených chronickému stresu, případně trpících depresí. Chronický stres zvyšuje také četnost autoimunitních chorob či zhoršuje jejich průběh. Chronický stres a depresivní stavy mají negativní vliv na somatické zdraví. Proto se doporučují časné léčebné intervence, protože odstranění či zmírnění stresu či deprese v průběhu somatického onemocnění snižuje počet somatických komplikací, a tedy snižuje i náklady na jejich léčbu. V textu citované publikace lze shrnout do závěru: „Trápení přivolává nemoci, spokojenost je odhání“.

Klíčová slova: autoimunitní nemoci, deprese, chronický stres, imunita, maligní nemoci.

Chronic stress, mental discomfort, and depression increase the rates of infectious, autoimmune as well as malignant diseases

Chronic stress and/or depression affect human health in all aspects of functioning. Chronic stress and/or depression reduce the functionality of immune defence. This review presents an overview of laboratory and clinical studies the aim of which was to evaluate the effect of stress on the development of malignant diseases as well as on that of infectious and autoimmune diseases. Numerous laboratory experiments have shown that chronic mental stress contributes to the development of tumours and has the potential to accelerate tumour growth. Many clinical studies have demonstrated that chronic mental stress increases the rates of cancer diseases (morbidity) as well as the death rates from them (mortality). When cancer disease is already present, marital status is one of the prognostic markers. Those who are widowed or divorced have shorter overall as well as tumour-specific survival rates than cohabiting persons. Many studies have analysed the effect of chronic stress, mental discomfort, and/or depression on the development of viral and bacterial infections. Most of these studies have confirmed a higher incidence of common viral and bacterial infections in individuals exposed to chronic stress or in those suffering from depression. Chronic stress also increases the rates or aggravates the course of autoimmune diseases. Chronic stress and depression states have a negative effect on bodily health. Hence, early therapeutic interventions are

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA:

MUDr. Zdeněk Král, CSc., kral.zdenek@fnbrno.cz

Interní hematologická a onkologická klinika LF MU a FN Brno, pracoviště Bohunice, Jihlavská 20, 624 00 Brno

Cit. zkr: Vnitř Lék 2020; 66(1): 34–38

Článek přijat redakcí: 19. 11. 2019

Článek přijat k publikaci: 18. 2. 2019